

TUDOMÁNYOS ÉLET

Az országos tudományos testületek újjáalakítására a közelmúltban került sor. Ez érintette a tudományos kádereképzéssel és minősítéssel foglalkozó katonai testületet is a Hadtudományi Szakbizottság-ot.

A Hadtudományi Szakbizottság összetételében – szolgálati, illetve munkaszervezési okokból – változás történt. A bizottság tagjaként a hadtápszolgálat területéről kinevezésre került:

Dr. Horváth István orvos ezredes, a hadtudományok kandidátusa, az MN Egészségügyi Szolgálat Főnök helyettese, és

Dr. Deák Péter alezredes, a hadtudományok kandidátusa, az MN Hadtápfőnökség Kiképzési Osztály vezetője.

E két elvtárs – mint az MN Hadtápszolgálat Tudományos Tanács tagjai is – hosszú ideje óta kiemelkedő tudományos kutató tevékenységet végeznek. Példamutató munkájuk eredményeként érdemelték ki a megtisztelő megbízatást.

Kinevezésükhöz gratulálunk és kérjük őket, hogy hasznos tevékenységükkel, méltó reprezentánsai legyenek a hadtápszolgálat tudományos életének.

Szerkesztőség

FELHÍVÁS

A közeli napokban kerül a könyvtár-terjesztőkhöz a Zrínyi Katonai Kiadó gondozásában megjelentetett „A Szovjet Fegyveres Erők hadtápa a Nagy Honvédő Háborúban 1941–1945” című mű.

E nagyjelentőségű történelmi jellegű könyv tartalmára a folyóirat 1980. 2.

száma „Tájékoztató közlemények” rovatában már utaltunk. Most ismételtlen a tisztelt olvasók figyelmébe ajánljuk e könyvet, amely nemcsak szakembereknek, hanem a parancsnoki állományak is igen sok hasznos tapasztalatot nyújthat a hadigazdaságra való áttérés, a hadászati-, hadműveleti-, és harctevékenységek anyag-, egészségügy és technikai biztosítása megtervezésével, megszervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok megoldásához.

Úgy véljük, hogy a hadtörténelmi könyv birtokában, egyes részecskének ismételt áttanulmányozása hasznos útmutatást adhat a napi szakfeladatok megoldásához is. Célszerű családi könyvtárunkat bővíteni, színesíteni e művel és – korlátozott példányszáma miatt – minél előbb hozzájutnunk.

Szerkesztőség

FOLYÓIRATOKBÓL

I. Általános doktrinális kérdések

1. Hadászati döntés közgazdasági elemzése és segítése.

A közgazdaságtudománynak az eddiginél sokkal jobban kell kapcsolódnia a nemzetvédelemhez. A közgazdaszok három kalkulációs kategóriát különböztetnek meg: a katonai potenciál hadászati-hadműveleti alkalmazása; a nemzetvédelem katonai és polgári összetevőinek összehangolása és a nemzet ellenálló képességének közvetlen vagy közvetett megerősítése. Mindhárom kategóriát közösen kell a katonának és a közgazdászoknak megtervezni.

Defense National, 1980. 1. sz. 79–100. oldal.

II. Vezetés és gépesítés

1. Törzsek információs munkájának problémái.

A Nagy Honvédő Háború második és harmadik időszakában a hadseregparancsnok 2-4, a hadosztályparancsnok 1-2 óránként kapott adatokat. Jelenleg számos olyan adat van, amely beérkezése után 10-15 perc múlva elavul. Gyakorlatok tapasztalatai azt mutatják, hogy egy hadosztály törzs 4-5-ször több adatot kap, mint a NHH-ban. A jelenlegi tájékoztatási rendszer megfelel a korszerű követelményeknek, megszervezésükkor azonban sok bonyolult probléma merül fel. Ezek közül a legfontosabb az optimálisan szükséges információk jelentése a parancsnoknak a lehető legrövidebb idő alatt. A szerző e kérdés megoldására javasol módszereket.

Vojennaja Miszl, 1980. 6. sz. 54-62. oldal.

2. Hadügy forradalma és a csapatoknál folyó gazdasági munka.

„A haditechnika minőségi változásával párhuzamosan a csapatok gazdálkodását is magasabb színvonalra kell emelni” – írja a szerző. Majd elemzi a jelenlegi csapatgazdálkodást, meghatározza az új követelményeket.

Militärwesens, 1980. 2. sz. 70-75. oldal.

3. Személyiség megítélése „használati érték elemző módszer” felhasználásával.

A címben említett módszer lényegében egy táblázat felhasználását jelenti, amely segítséget nyújt egy bizonyos személy kiválasztásához az adott feladat elvégzésére. A táblázat a személyiség arculatán belül jellembeli szellemi és fizikai ismertetőjegyeket, a szolgálati alkalmasság és teljesítőképeség kategóriáján belül pedig az akaratot, a szakmai, a cselekvési és nevelői képességeket bontja fel alkotó elemeire és ezeket megfelelő számértékkel látja el. Az eljárás megértéséhez ábrát mellékel.

Kampfgruppen, 1980. 2. sz. 80-82. oldal.

4. A légi erő egészségügyi biztosítása további javításának érdekében.

Rudny orvos altbgy. elvtárs cikkének kezdetén jellemzi a személyi állomány egészségügyi helyzetét, majd részletesen ismerteti a feladatokat a megelőzés, gyógyítás és a technikai biztosítás területén.

Vojenno-Medicinskij Zsurnal, 1980. 8. sz. 7-11. oldal.

III. Párpolitikai munka, nevelés

1. Csapatgyakorlatokon folyó politikai munka irányításának aspektusai és tapasztalatai.

A szerző az alábbi kérdéseket fejti ki részletesen:

– A gyakorlatokon folyó politikai munka tartalma és célja; a politikai munka tervezésének, végrehajtásának és értékelésének módszerei; a politikai helyettes szerepe; a jelentkező nehézségek és problémák megoldásának útjai; javaslatok a tevékenység sorrendjére.

Militärwesens, 1980. 1. sz. 21-25. oldal.

IV. Gazdálkodás, szállítás, egészségügyi ellátás békében

1. Az ellátás rendje a nyugatnémet haderőben.

A szerző foglalkozik az ellátó alegységek feladataival, a hadtápbiztosítás rendjével, a készletképzéssel, a szállítás és javítás rendjével.

Kampfgruppen, 1980. 2. sz. 66-68. oldal.

2. Anyaggazdálkodás a nyugatnémet zászlóaljnál.

Az új haderő szervezés bevezetésével a csapatgazdálkodásban is változás történt. A cikkíró ismerteti a zászlóalj

hadtápegységeinek, hadtáptisztjeinek feladatát, az összevont javítóalegységek munkarendjét.

Kompftruppen, 1980. 2. sz. 54–57. oldal.

3. Hivatásos katonák illetményrendszere.

A szerző vizsgálja a hivatásos katonák jövedelmében a különböző tényezők részarányát, az összjövedelem nagyságát meghatározó kritériumokat. Rávilágít különböző pótlékok jelentőségére, ösztönző szerepére. Befejezésül felhívja a figyelmet, hogy az illetményrendszer tökéletesítésére továbbra is szükség van, ezért hozzászólásra hívja fel az olvasóit.

Mysl Wojskowa, 1980. 2. sz. 107–112. oldal.

4. A nyugatnémet hadsereg területi igazgatása.

A területi igazgatás feladata a csapatok mentesítése minden olyan feladattól, amely közvetlenül nem függ össze a harccal. A szerző foglalkozik a területiális szervek (köztük hadtáp) szervezésével, a pénzügyi, ruházati biztosítással, az élelmezéssel és a beszerzéssel.

Truppenpraxis, 1980. 4. sz. 255–279. oldal.

V. *Harc-, hadművelet hadtápbiztosítása, kiképzés, oktatás*

1. Csapatok hadtápbiztosítása helyi háborúkban (amerikai sajtó alapján).

A II. világháború után az USA 215 alkalommal vetette be fegyveres erőinek részeit. Tipikus és legnagyobb helyi háborúk a koreai (1950–1953) és a vietnami (1964–1973) helyi háborúk voltak. Helyi háborúban a hadtápbiztosítás igen bonyolult, amelyet elsősorban a geográfiai helyzet, a nagy távolság stb. indokol. A szerző a két hábo-

rúban résztvevő amerikai csapatok hadtápbiztosításának rendjét ismerteti.

Vojennaja Mysl, 1980. 8. sz. 53–59. oldal.

2. REVA kiképzés a Bundeswehr részére.

A szerző részletesen foglalkozik a Bundeswehrben folyó REVA kiképzés problémáival, főleg a hadtáp területén. Vákolja a tároló, a kiadó szakasz és a karbantartó raj tevékenységét. A cikkhez több grafikon készült.

Truppenpraxis, 1980. 1. sz. 34–39. oldal.

3. Osztrák vadászászlóalj ellátása védelemben (2. rész).

A szerző ismerteti a vadászászlóalj hadtápegységei telepítésének rendjét, a telepítéssel szemben támasztott követelményeket, valamint az ellátás rendjét.

Truppendienst, 1980. 2. sz. 157–160. oldal.

4. Zászlóalj élelmezési ellátópont telepítése.

Egy részletesen kidolgozott terv alapján bemutatják a gépesített lövészászlóalj ellátó szakasza szakharcászati foglalkozása levezetésének célszerű változatát.

Til i Sznabzsensyije, 1980. 7. sz. 29–33. oldal.

VI. *Katonai rendszer*

1. Francia magasabbegységek hadtápjának átszervezése.

Az 1. fr. hdt.-t a Metzben települt ellátó dandár látja el. A hadosztályok ellátásáért ellátó csapatok a felelősek. A cikk ezen egységek szervezését és feladatait ismerteti.

The Army Quaterly and Defence Journal, 1979. 1. sz. 23–33. oldal.

VII. *Technika*

1. Miniatűr poligon eü. harcászati foglalkozáshoz.

A szerző egy 310x175x85 cm méretű terepasztal berendezését mutatja.

Vojenno-Medicinskij Zsurnal, 1980. 4. sz. 33–35. oldal.

2. Új tábori konyha az NDK Nemzeti Néphadseregében.

Az Ural 375 D típusú alvázra szerelt konyhának van egy csapat- és egy törzs változata. A cikk ismerteti mindkét típus berendezését.

Militärtechnik, 1980. 4. sz. 212. oldal.

KÖNYVSZEMLE — ÚJ KÖNYVEK

Makkai László: Bethlen Gábor krónikásai

Hogyan ítélték meg hazai kortársai a nagy fejedelmet – erről szólnak a soknyelvű és sokvállású Magyarország minden táborából válogatott krónikus szövegek. A kötet csaknem egészében felöleli a Bethlen Gáborról szóló egykorú történetirodalmat, megszólaltat úgyszólván minden véleményt. Nemzetközi látókörű diplomataék igényes emlékirataitól helyi érdekű naplóírók pletykaszintű fecsegéséig; őszinte hívek magasztalásaitól dühös ellenségek rágalmaig szinte minden színét, hangját feltaláljuk benne az akkori Magyarország széles skálájú kórusának. De a szeretet és a gyűlölet egyaránt ugyanazt mondja: Bethlen Gábor nemcsak korának, hanem az egész magyar történelemnek egyik legnagyobb és legérdekebb egyénisége volt.

Gondolat Kiadó, 1980.

A. I. Babin: Engels katonaelméleti nézeteinek kialakulása és fejlődése

A közelmúltban jelentette meg a Zrínyi Katonai Kiadó A. I. Babin: Engels katonaelméleti nézeteinek ki-

alakulása és fejlődése c. könyvét. A művet olvasva feltárulnak előttünk a marxista hadtudomány forrásai, azok az indítékok, amelyek Engelst a hadtudomány tanulmányozása felé irányították, azoknak a műveknek az elemzése, amelyekben Engels az időálló, napjainkban is korszerű marxista hadtudomány alaptételeit lefektette. A szerző idézi W. Liebknecht egyik írását, amelyben úgy méltatja Engelst, a hadtudost, mintha született katona lett volna: éles látású volt, gyorsan tudott tájékozódni és figyelni még a jelentéktelenebb dolgokra, részletekre is, gyorsan tudott dönteni és hallatlanul hidegvérű volt. Egész sor kiemelkedő munkát írt, és kivívta – természetesen álnéven – sok hivatásos katona elismerését.

Zrínyi Katonai Kiadó, 1980.

Harcjármű és az ember

A Zrínyi Katonai Kiadó gondozásában megjelent tanulmánykötet a mai követelményeknek megfelelően összegezi azokat a szabályzat alkalmazási, politikai, műszaki és lélektani feladatokat, amelyek feltételezik a gép- és harcjárművek sikeres alkalmazását: – hogyan válasszuk ki a gép- és harcjárművezetőket, hogyan gondoskodjunk róluk és mit tegyünk annak érdekében, hogy feladatuk ellátására képesek legyenek? Hogyan képezzük ki a már kiválasztottakat, miben segítsük őket, hogy a rájuk bízott gépjármű üzemeltetése a legmegfelelőbb legyen?

A feladatkörben legjártasabb több éves gyakorlati tapasztalattal rendelkező, felelős beosztásban dolgozó szakértők tanulmányaiból válogatott kötet elsősorban az alegységparancsnokok, de valamennyi egység szintű parancsnok és politikai munkás és egyáltalán mindazok számára hasznos segédeszköz, akik kiválogatják a hadsereg gép- és harcjárművezetőit.

Zrínyi Katonai Kiadó, 1980.